

dr Grzegorz Bartusik

Centrum Badań Nordystycznych i Staroangielskich (CBNS)

Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego

Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego

E-mail: grzegorz.bartusik@us.edu.pl

Adiunkt badawczo-dydaktyczny w Instytucie Historii Uniwersytetu Śląskiego.

Ukończył historię i filologię klasyczną na Uniwersytecie Śląskim. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii uzyskał na Uniwersytecie Śląskim w 2020 roku na podstawie rozprawy pt. „Rómverja saga – Saga o Rzymianach. Studium nad recepcją kultury łacińskiej w średniowiecznej Skandynawii”.

Równolegle odbywał studia zagraniczne na Uniwersytecie Arystotelesa w Tesalonice w Grecji (VII–VIII 2013, Międzynarodowa Szkoła Letnia Języka, Historii i Kultury Greckiej, stypendium Rządu Republiki Greckiej), na Uniwersytecie w Oslo w Norwegii (I–VI 2014, stypendium *The EEA & Norway Grants*) i na Uniwersytecie Islandzkim w Reykjavíku (I–VI 2015, I–VI 2016, stypendium *The EEA & Norway Grants*). Odbył staż doktorancki na Uniwersytecie Południowo-Wschodniej Norwegii w Borre (VI–IX 2016, stypendium *The EEA & Norway Grants*). Ukończył kursy z zakresu studiów nad średniowiecznymi manuskryptami skandynawskimi w Instytucie Studiów Islandzkich im. Árnego Magnússona w Reykjavíku i Kopenhadze (Letnia Szkoła Studiów nad Manuskryptami Skandynawskimi: poziom I – kurs paleografii i kodykologii skandynawskich manuskryptów – VIII 2017 r.; poziom II – teoria i praktyka edytorstwa skandynawskich manuskryptów – VIII 2018 r.; poziom III, klasa mistrzowska – przygotowanie edycji skandynawskiego manuskryptu – VIII 2019 r., dzięki finansowaniu z grantu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, program PROM). Uczestniczył w kursach Letniej Szkoły Żywej Łaciny i Greki Polskiego Towarzystwa Filologicznego na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2020, 2021 r.) i na Uniwersytecie Wrocławskim (2022 r., 2023 r.). Wziął udział w międzynarodowej szkole letniej "European Summer University in Digital Humanities 'Culture & Technology'" na Uniwersytecie w Lipsku (2021 r.).

Występował z referatami na konferencjach naukowych w kraju i za granicą, m.in. w Reykjavíku (The 17th International Saga Conference „Íslendinga sögur”, 2018 r.; The 5th Annual Háskóli Íslands Student Conference on the Medieval North, 2015 r.), w Reykholt (Laity, Religion and Literature in the Medieval North, 2024 r.), w Cork (The 32nd Irish Conference of Medievalists, 2018 r.), w Durham (The 7th Annual Norse in the North Conference, 2018 r.), w Aberdeen (The 7th Nordic Research Network Conference ‘The North as Home’, 2017 r.), w Aarhus (The 10th Annual Aarhus Student Symposium on Viking and Medieval Scandinavian Subjects, 2017 r.), w Bazylei i Zurychu w Szwajcarii (The Sixteenth International Saga Conference ‘Sagas and Space’, 2015 r.), w Bonn (Austmarr X: European Connections: Cultural Transfer to and from the Baltic Sea Region, 2020 r.), w Leeds (International Medieval Congress, 2021, 2022 r.), w Helsinkach i w Tallinie (The 18th International Saga Conference “Sagas and the Circum-Baltic Arena”, 2022 r.) oraz w Poznaniu (The 21st International Congress of Linguists, 2024 r.).

Swoje zainteresowania naukowe koncentruje wokół recepcji antyku i historii języka łacińskiego, na procesach cywilizacji, chrystianizacji i europeizacji w średniowiecznej Skandynawii.

Najważniejsze publikacje:

Saga o potomkach Knuta (Knýtlinga saga). Przeł. J. Morawiec, G. Bartusik, R. Gogosz. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2025.

G. Bartusik, R. Rutkowski, W. Jezierski: *Ancient Pasts and Traditions as Elite Legitimation in Poland and Norway: Peripheral Senses of Belonging and Non-Belonging*. W: *Elite Legitimation in High Medieval Poland and Norway: Comparative Studies*. Red. W. Jezierski, H.J. Orning, G. Pac. Turnhout: Brepols, 2025, s. 59–89.

G. Bartusik: “Father of the People”: The Ancient Roman Metaphor for the Ruler in Medieval Icelandic Contexts. “Eos – Commentarii Societatis Philologiae Polonorum” 2024, t. CXI, s. 175–197.

G. Bartusik: *The Biblical Metaphor of “Governing as Shepherding” and Catholic Biopolitics in Medieval Icelandic Contexts*. “Maal og Minne” 2023, t. 115, s. 1–40.

G. Bartusik: *Graeco-Roman Metaphor of Human Fate as a Fabric Woven and Thread Spun by Supernatural Beings in Medieval Icelandic Contexts*. “Studia Scandinavica” 2022, t. 26, s. 13–31.

Adam of Bremen’s Gesta Hammaburgensis Ecclesiae Pontificum. Origins, Reception and Significance. Red. G. Bartusik, R. Biskup, J. Morawiec. London: Routledge, 2022.

Snorri Sturluson: *Heimskringla*. Red. A. Waśko i J. Morawiec. Przeł. J. Morawiec, A. Waśko, M. Rey-Radlińska, J. Srholec-Skórzewska, R. Leśniakiewicz-Drzymała, G. Bartusik, R. Gogosz. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2021.

G. Bartusik: *Himna smiðr : the Ancient Hebrew Conceptual Metaphor GOD IS THE MAKER OF HEAVEN in the Old Icelandic Language and Literature as a Marker of Christianization in Iceland*. “Scandia: Journal of Medieval Norse Studies” 2020, t. 3, s. 64–101.

Social Norms in Medieval Scandinavia. Red. J. Morawiec, A. Jochymek, G. Bartusik. Leeds: Arc Humanities Press – Amsterdam University Press, 2019.

G. Bartusik: *Himna smiðr. Starożytna hebrajska metafora konceptualna BÓG TO TWÓRCA NIEBA w języku i literaturze średniowiecznej Islandii*. W: *Studia hebraica. Księga pamiątkowa Seminarium Wiedzy o Hebrajszczyźnie Biblijnej dedykowana Pani Profesor Kamilli Terminińskiej*. Red. M. Zając, I. Kida. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2019, s. 37–67.

G. Bartusik: *Cultural Transfer of Cognitive Structures of Fortune in the Latin and Old Icelandic Literatures and Languages: The Case of the Metaphor Fortune is a Wheel*. W: *Social Norms in Medieval Scandinavia*. Red. J. Morawiec, A. Jochymek, G. Bartusik. Leeds: Arc Humanities Press – Amsterdam University Press, 2019, s. 103–138.

Projekty badawcze

Kierownik:

2018–2022 r., projekt badawczy "Dyseminacja łacińskich metafor konceptualnych w literaturze staronordyckiej jako przejaw chrystianizacji i europeizacji średniowiecznej Skandynawii", grant Narodowego Centrum Nauki o numerze 2017/27/N/HS3/00740, konkurs PRELUDIUM 14, realizowany na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego.

Wykonawca:

2022–2025 r., projekt badawczy: „A austrvega – polskojęzyczne edycje sag islandzkich dotyczących dziejów Słowiańszczyzny Zachodniej i strefy bałtyckiej”, grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki o numerze NPRH/U22/SP/495085/2021/10, konkurs Uniwersalia 2.2, realizowany na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego, kierownik projektu: dr hab. prof. UŚ Jakub Morawiec.

2021–2024 r., projekt badawczy „Zasoby symboliczne i struktury polityczne na peryferiach. Legitymizacja elit w Polsce i Norwegii, ok. 1000–1300”, grant Narodowego Centrum Nauki o numerze 2019/34/H/HS3/00500, konkurs GRIEG, realizowany na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Uniwersytetem w Oslo, kierownik projektu: dr hab. Grzegorz Pac.

2022–2023 r., projekt dydaktyczny „Wolin/Jómsborg: miejsce spotkania Słowian i Skandynawów w średniowieczu – międzynarodowa szkoła letnia 2023”, grant Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, program SPINAKER – Intensywne międzynarodowe

programy kształcenia, realizowany na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego, kierownik projektu: dr hab. prof. UŚ Jakub Morawiec.

2021–2022 r., projekt badawczy „eFontes. Elektroniczny korpus polskiej łaciny średniowiecznej. Kontynuacja prac”, grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki o numerze 0116/NPRH6/H11/85/2018, realizowany w Instytucie Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, kierownik projektu: dr Krzysztof Nowak.

2017–2020 r., projekt badawczy: „Polskojęzyczna edycja krytyczna Heimskringli Snorriego Sturlusona”, grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki o numerze 0301/NPRH5/H22/84/2017, konkurs Uniwersalia 2.2, realizowany na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierownik: dr hab. prof. UJ Anna Waśko.